

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/271/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116206596
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8116206596.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobkyne: B. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, I., právne zastúpenej JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Bratislava, Pribinova 25, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 9C/109/2016-53 zo dňa 19.09.2016 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 322 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 21.04.2016 až do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti príslušenstva žalobu zamietol. Určil, že zmluvná podmienka nachádzajúca sa vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX nachádzajúca sa v bode 11 v znení: „Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné 2/3 zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou“ je pre svoju neprijateľnosť neplatná. Žalobkyni priznal voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia zo strany žalovaného vo výške 322 eur a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej vo Všeobecných obchodných podmienkach v bode 11. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť.

3. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a citujúc ust. § 53 ods. 1, 5, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 458 ods. 1, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 3 NV SR č. 87/1995 Z.z., § 2 písm. r), u), § 4 ods. 6, 8, § 7 ods. 1, 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa zistil, že medzi účastníkmi konania dňa 15.12.2011 došlo k uzavretiu zmluvy o úvere. To, či išlo o zmluvu o spotrebiteľskom úvere alebo len o spotrebiteľskú zmluvu na rozhodnutie súdu vplyv nemá, pretože v oboch prípadoch sa podľa názoru súdu žalovaný na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil, a zároveň v zmluve naformuloval zmluvnú podmienku, ktorú prvoinštančný súd považoval za neprijateľnú. Zo strany žalovaného ako veriteľa bola použitá nekalá obchodná praktika, tento nekonal v súlade s dobrými mravmi a odbornou starostlivosťou. Je zrejmé, že obchodná zástupkyňa bola v rámci transparentnosti a ochrany nielen záujmov žalovaného ale aj ochrany spotrebiteľa povinná ho upozorniť, aké právne následky sú spojené s tým, že vyznačí ako účel poskytnutia finančných prostriedkov ich použitie na

výkon zamestnania, povolania, podnikania alebo iný účel. Súd prvej inštancie vyslovil presvedčenie, že priemerný spotrebiteľ by sa pri vysvetlení týchto pojmov v prípade, ak skutočne prostriedky na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania nepotrebuje, nezabavoval dobrovoľne spotrebiteľskej ochrany vyznačením účelu poskytnutia, ktorý naviac nezodpovedá skutočnosti. Tomu, že sa tak dialo, nasvedčuje tvrdenie svedkyne, že pri podpisovaní zmluvy o úvere fyzickými osobami, ktoré boli v právnom vzťahu k niekomu ako zamestnanec, boli ponechaní vo vyznačení účelu úveru ako zamestnanie bez toho, aby im bolo vysvetlené, čo to znamená. Prvoinštančný súd sa pri formulárovej zmluve, ktorá bola predmetom jeho posudzovania doteraz nestretol s tým, aby v nej bol vyznačený účel úveru iný ako zamestnanie, povolanie a podnikanie. Nekalosť obchodnej praxe žalovaného, jeho konanie v rozpore s dobrými mravmi a odbornou starostlivosťou vyplýva zvlášť z toho, že aj v prípade vyznačenia „iné“ účelu, teda účelu spotrebiteľského, zmluva o úvere nemá miesta, ktoré by bolo možné vyplniť tak, aby zmluva o úvere zodpovedala všetkým náležitostiam, ktoré zákon o spotrebiteľských úveroch na takúto zmluvu kladie. Zároveň aj pre takýto „iný“ účel úveru, teda účel spotrebiteľský by platili všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré žiadnym spôsobom úverovú zmluvu nedopĺňajú tak, aby obsahovala náležitosti zmluvy o úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z., a to minimálne o náležitosti, ktorých neexistenciu vytkol žalobca vo svojej žalobe.

4. Zo strany žalobkyne a žalovaného išlo o uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. a nemožno aprobovať postup, ktorý zvolil žalovaný za účelom obídenia ochrany poskytovanej týmto zákonom dlžníkovi v postavení spotrebiteľa (§ 52 ods.2 OZ - Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.). Vychádzajúc z uvedeného, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala náležitosti vytýkané žalobkyňou v žalobe, je zrejmé, že nastupuje následok predpokladaný v § 11 ods.1 písm.a) zákona (Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) r) a y) a § 10 ods. 1 a teda, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov). Ak potom bol úver poskytnutý vo výške 350 € a žalobkyňa zatiaľ vrátila sumu 672 €, v rozsahu 322 € ide o bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ktorý je povinný toto bezdôvodné obohatenie vydať.

5. K neprijateľnej zmluvnej podmienke, keď žalobkyňa v konaní predložila právoplatný rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 11C/42/2012 - 46, ktorým bolo „určené, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku“, uviedol, že podľa § 53a ods.1 Občianskeho zákonníka - Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Procesný súd sa stotožnil s výkladom tohto ustanovenia podaným KS v Banskej Bystrici vo veci sp. zn. 14Co/321/2012: „Ustanovením § 53a OZ sa do právneho poriadku zavádza i keď nepriamo precedentný charakter súdneho rozhodnutia v spotrebiteľských veciach, pretože sa ním rozširuje pôsobnosť súdneho rozhodnutia v konkrétnej veci na všetky zmluvné vzťahy, v ktorých dodávateľ použil tú istú, alebo obdobnú zmluvnú podmienku.“ Poukázal aj na rozhodnutie KS v Prešove vo veci sp. zn. 6Co/91/2011: „Ak si dodávateľ v inštančnom postupe používanie problémovej klauzuly neobhája, je povinný bez ďalšieho zdržať sa jej ďalšieho (opakovaného, súvislého) používania vrátane uplatňovania plnení z takejto klauzuly. Takýto zákaz explicitne vyplýva z ust. § 53a OZ. Nie je pritom významné, či iný súd by v rámci súdnej kontroly bol k dodávateľovi zhovievavejší alebo dokonca by priznal plnenie z takejto podmienky. Pri neexistencii databázy vyhlásených neprijateľných podmienok sa môže bežne stať, že iný súd plnenie pre zmenu prizná. Každopádne však ide o protiprávny stav, za ktorý je zodpovedný dodávateľ, ktorý na súdoch sústavne (porov. čl. 7 Smernice 93/13/EHS) plnenia z judikovaných neprijateľných zmluvných podmienok uplatňuje a doslova v nie dobrej viere „skúša“, ktorý súd mu plnenie prizná.“

6. Prvoinštančný súd vyslovil, že nekalosť možno skúmať vo vzťahu k cene/úhrade (a to aj k jej primeranosti) za vedľajšie plnenie a bez obmedzenia vtedy, ak podmienky týkajúce sa ceny/úhrady nie sú vyjadrené zrozumiteľne. Poukázal na rozsudok ESD zn. C-26/13 so zameraním na výklad článku 4 ods. 2 smernice 93/13 s tým, že zmluvná podmienka musí byť formulovaná jasne a zrozumiteľne tak, aby bol spotrebiteľ schopný na základe jasných a zrozumiteľných kritérií posúdiť hospodárske dôsledky, ktoré z toho pre neho vyplývajú. Teda jedným z najdôležitejších faktorov pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy je jej transparentnosť. Táto zahŕňa to, či je napísaná jasným a zrozumiteľným jazykom, či je systematická, či je napísaná dostatočne veľkým a čitateľným písmom a zahŕňa aj určitú povinnosť podnikateľa upozorniť na rôzne zmluvné dojednania. Zásada transparentnosti a poctivosti dopadá i na aplikáciu Všeobecných obchodných podmienok a Sadzobníka poplatkov. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru. Nesmú však slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú alebo zase ustanovenia, ktoré sú pre daný záväzkový vzťah podstatné a mali by byť spotrebiteľovi sprístupnené zreteľne bez nutnosti „pátrania“ vo VOP. Pokiaľ tak neurobí dodávateľ, nie je možné priznať mu právnu ochranu. Preto vyslovil presvedčenie, že otázku základných náležitostí spotrebiteľskej zmluvy, otázku sankcie za nesplnenie záväzkov spotrebiteľa, ako aj otázku možného rozhodcovského konania treba považovať za tak dôležité, že musia byť uvedené v samotných zmluvách a nie vo VOP.

7. Ďalej uviedol, že najpodstatnejšou otázkou zmluvy o úvere je otázka odplaty. Spotrebiteľovi - dlžníkovi má byť prima facie (na prvý pohľad) zreteľne sprístupnené akú odplatu za poskytnutie peňažných prostriedkov má zaplatiť a z čoho táto odplata pozostáva. Formulácia použitá žalovaným (naviac len vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru), že: „Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere so všetkou administratívou s tým spojenou“, zásadám poctivosti a transparentnosti nezodpovedá. Takáto formulácia vyžaduje od spotrebiteľa určité matematické znalosti (výpočet 1/3 a 2/3), čo sťažuje pozíciu spotrebiteľa pri pochopení ekonomického charakteru zmluvnej odplaty. V prejednávanej veci má poplatok výšku 61 % poskytnutej sumy - 215 eur a tvorí prevažnú časť odplaty dodávateľa, ktorá predstavuje až 92 % ročne. Prostredníctvom poplatku dodávateľ neuhrádza svoje oprávnené náklady (v konaní ničím nepreukázané), ale generuje podstatnú časť svojho zisku, čo súd prvej inštancie považoval za neprípustné. Primárnou odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov je úrok a nahrádzanie nižšieho úroku (aj keď v prejednávanej veci nešlo ani o „nižší“ úrok) formou poplatku prezentovaného ako nevyhnutný náklad dodávateľa, nie je ničím iným, ako klamaním spotrebiteľa a tvorbou neprimeraného zisku na jeho úkor. Preto 2/3 odplaty vo forme poplatku za vyhotovenie zmluvy a administratívou nemôže obstať a z dôvodu nedostatku transparentnosti a ukrytia vysvetlenia podstaty odplaty vo VOP bez nejakého zvýraznenia neobstojí celé, vo výroku citované zmluvné ustanovenie.

8. Aj v prípade, ak by režim posudzovania úverovej zmluvy sa nepodriadil pod zákon č. 129/2010 Z.z., išlo by o spotrebiteľskú zmluvu podľa OZ a otázka neprijateľnosti zmluvnej podmienky by bola riešená rovnako. Poukázal na rozhodnutie KS v Trnave vo veci sp. zn. 14CoE/361/2010 so záverom, že právna úprava spotrebiteľskej zmluvy obsiahnutá v Občianskom zákonníku definuje pojem spotrebiteľ podstatne širšie oproti legálnej definícii tohto subjektu lex specialis, konkrétny ust. § 3 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Aj v rozhodnutí KS v Trnave sp. zn. 10CoE/85/2010 je konštatované, že tzv. nespotrebiteľom je len tá osoba, ktorá do postavenia odberateľa tovaru či služieb vstupuje konaním v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

9. Súd prvej inštancie k vydaniu bezdôvodného obohatenia, citujúc ust. § 451 ods. 1, 2, § 456 a § 458 ods. 1 OZ uviedol, že ak žalobkyni bola poskytnutá suma 350 € a táto vrátila 672 €, ide v rozsahu 322 € o plnenie bez právneho dôvodu (resp. z čiastočne neplatného právneho úkonu) a teda o bezdôvodného obohatenie žalovaného na úkor žalobkyne.

10. Pokiaľ ide o úroky z omeškania uviedol, že splatnosť bezdôvodného obohatenia zákonom daná nie je. Postupovať treba podľa § 563 OZ - Ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Žalovaný bol požiadaný o plnenie doručením žaloby dňa 19.04.2016. Plniť mal dňa 20.04.2016 a dňom 21.04.2016 sa dostal do omeškania. V zmysle § 517 ods. 1, 2 OZ a § 3 NV SR č. 87/1995 Z.z., keďže ku dňu omeškania bola základná úroková sadzba ECB vo výške 5,00% ročne, tak aj výška úrokov z omeškania je 5,00% ročne.

11. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil ust. § 251, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. Keďže žalobkyňa bola neúspešná iba v celkom zanedbateľnej čiastke úrokov z omeškania (1 deň) priznal jej súd prvej inštancie právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

12. Proti uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti príslušenstva, v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. V odvolaní ako odvolací dôvod uviedol, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) C.s.p. tým, že rozsudok je nedostatočne odôvodnený (súd sa nevysporiadal s argumentáciou žalovaného a iba nekriticky prevzal argumentáciu žalobkyne), čím odňal žalovanému možnosť konať pred súdom prvej inštancie, rovnako súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vo vzťahu k zmluve o úvere uviedol, že je sporným, či v súvislosti so zmluvou o úvere možno prisúdiť žalobkyňi status spotrebiteľa, a teda či citované ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa sú vôbec aplikovateľné. V zmysle VPPÚ zmluvne strany dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že ich vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. Žalobkyňa vstúpila do právneho vzťahu so žalovaným na základe vyhlásenia, že poskytnuté peňažné prostriedky použije na výkon povolania, a teda nie na svoju súkromnú potrebu. S poukazom na zákon č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej je ponúknutý alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon povolania alebo zamestnania. Poukázal na rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie sp. zn. P/0355/01/2012 proti žalovanému, kedy bolo zastavené konanie z dôvodu nepreukázania spotrebiteľského charakteru zmluvy, ktorej všeobecné podmienky boli predmetom kontroly. V ďalšom uviedol, že v čase uzavretia Zmluvy neexistoval žiaden všeobecne záväzný právny predpis stanovujúci maximálnu prípustnú výšku úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov. Možno vychádzať iba z ust. § 53 ods. 6 OZ, pričom dôkazné bremeno v otázke primeranosti odplaty znáša žalobkyňa a nie žalovaný. Žalobkyňa musí preukázať, že v čase a mieste uzavretia Zmluvy išlo o odplatu vybočujúcu z trhového priemeru odplát poskytovaných inými subjektmi poskytujúcimi financovanie z vlastných zdrojov. Ak žalobkyňa poukazuje na údaje bánk, podľa uvedeného ustanovenia merítkom je odplata obvykle požadovaná na finančnom trhu, t.j. nielen bankami, ale aj inými účastníkmi finančného trhu. Úroková sadzba pre banky je nižšia. Správne je prihliadať na úrokovú sadzbu stanovenú pre nebankové, leasingové a iné spoločnosti, pod ktoré spadá aj žalovaný. Navyše zákon zakazuje prevýšenie majúce charakter podstatného prevýšenia. Poukázal na záver rozhodovacej praxe, podľa ktorého u nebankových subjektov nemožno obvyklú výšku úroku odvodzovať od výšky úroku požadovaného bankami. Sú nimi poskytované pôžičky alebo úvery aj osobám, ktoré by ich od banky nedostali pre riziko spojené s osobou dlžníka. Je rovnako požadované menšie zabezpečenie a požiadavky klientov sú vybavované pružnejšie ako to býva u konzervatívnejších bánk. Vzhľadom na výrazne vyššie podnikateľské riziko sú úroky požadované týmito nebankovými veriteľmi tiež vyššie ako obvyklé bankové úroky. Je preto potrebné zistiť, aká výška úrokov bola požadovaná obdobnými podnikateľskými subjektmi v prípade zmlúv o krátkodobej pôžičke a úvere v určitom období. Rovnako posudzoval zmluvu aj Krajský súd v Žiline vo svojom rozhodnutí sp. zn. 6CoE/112/2011, tiež sp. zn. 7Co/208/2013 zo dňa 28.08.2013. Trval na tom, že úver bol poskytnutý na žiadosť zo dňa 14.12.2011 za účelom povolania, a tento účel je zaškrtnutý aj v zmluve o úvere zo dňa 15.12.2011. Klient spresnil účel v dodatku k zmluve o úvere, keď uviedol, že finančné prostriedky použije na úhradu poplatkov spojený s výkonom povolania. Žalovaný predložil tri listinné dôkazy nasvedčujúce účelu, pritom žalobkyňa nepredložila ani jeden dôkaz o tom, že úver bol vzatý za spotrebným účelom. Z obdobným prípadom sa vypořádaval aj Krajský súd v Banskej Bystrici pri rozhodovaní o rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 10C/122/2013, keď zrušil rozsudok rozhodnutím sp. zn. 14Co/1553/2014.

13. Odvolateľ tvrdil, že v čase uzatvorenia zmluvy o úvere nestanovil maximálne možnú prípustnú výšku odplaty žiaden zákon. Ak teda bola spotrebiteľovi poskytnutá pôžička alebo úver na základe zmluvy uzavretej do 31.05.2014, musí sa riadiť podľa predpisov účinných do uvedeného dňa a obmedzenie výšky odplaty sa tu nebude aplikovať. Regulácia odplaty sa riadi § 53 ods. 6 OZ, v zmysle ktorého nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Poukázal na záver rozhodovacej praxe, podľa ktorého u nebankových subjektov s ohľadom na výrazne vyššie podnikateľské riziko sú úroky požadované týmito nebankovými veriteľmi vyššie ako obvykle bankové úroky. Pre zistenie obvyklého úroku je nutné zistiť, aká výška úrokov bola požadovaná obdobnými podnikateľskými subjektmi v prípade zmluvy o krátkodobej pôžičke a úvere v určitom období (rozhodnutie Vrchného súdu v Prahe sp. zn. 12Cmo/95/2005 publikované v Občianskom zákonníku I. § 1 až 359. Komentář. Druhé vydání. Praha: C.H.Beck, 2009). Ak žalobkyňa namieta výšku odplaty za poskytnutie a vrátenie peňažných prostriedkov, musí znášať v tomto smere dôkazné bremeno a preukázať, že išlo o odplatu výrazne vybočujúcu z trhového priemeru odplát poskytovaných inými subjektmi z vlastných zdrojov.

14. K naliehavému právnomu záujmu uviedol, že žalobkyňa na určenie bezúročnosti a bezpoplatnosti zmluvy nemala naliehavý právny záujem. Poukázal na znenie ust. § 137 písm. c) C.s.p. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava 2, sp. zn. 52C/135/2014 zo dňa 25.05.2016, ktorým bol zamietnutý návrh na určenie, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov. Navrhol preto rozsudok v napadnutých výrokoch zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. K odvolaniu žalovaného sa žalobkyňa nevyjadрила.

16. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote § 362 ods.1 C.s.p.) oprávnenou osobou (§ 359 C.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.) preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 11.09.2017 a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

17. Odvolací súd s poukazom na ust. § 387 ods. CSP 2 uvádza, že v celom rozsahu sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia na ktoré poukazuje, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Na doplnenie a zdôraznenie správnosti, ako aj k odvolacím dôvodom uvádza, že napadnutý rozsudok spĺňa zákonné predpoklady riadneho odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 C.s.p. Odvolacia námietka žalovaného, že napadnutý rozsudok nie je riadne odôvodnený, čo je možné považovať za odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom, je preto nedôvodná. Rovnako nedôvodnou je aj tvrdenie odvolateľa, že Zmluva o úvere č. XXXXXXXXX uzavretá medzi stranami sporu nie je zmluvou spotrebiteľskou. Ani tvrdená skutočnosť, že dodatok k zmluve o úvere zo dňa 15.12.2011, podľa ktorého poskytnuté finančné prostriedky vo výške 350,- Eur budú použité na náklady spojené s výkonom povolenia nevyvracajú spotrebiteľský charakter tejto zmluvy. Navyše žalobkyňa v konaní uviedla, že uvedené formulácie - frázy jej boli nadiktované obchodnou zástupkyňou, ktorá tvrdila, že tam musí byť niečo napísané. Tiež zo Žiadosti o úver zo dňa 11.12.2011 vyplýva, že žalobkyňa žiada úver ako dôchodkyňa, čo tiež potvrdzuje spotrebiteľský charakter zmluvy. Údaje, ktoré žalobkyňa sama, bez ovplyvnenia zástupcu žalovaného uvádzala sú smerodajne pre charakter poskytnutého úveru, a nie je možné jeho charakter posudzovať podľa údajov, ktoré boli vpísané na základe diktátu obchodného zástupcu žalovaného bez toho, aby išlo o údaje zodpovedajúce skutočnosti. Uvedené je možné vyvodiť aj z výsluchu svedkyne H. U., zástupkyne žalovaného, ktorá so žalobkyňou zmluvu uzatvárala. Nespotebiteľom je len tá osoba, ktorá do postavenia odberateľa tovaru alebo služieb vstupuje konaním v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Poskytnutie úveru na výkon povolenia či podnikania predpokladá, že takúto činnosť žiadateľ o úver v skutočnosti aj vykonáva (pozri rozsudok NS SR z 19.08.2015, sp. zn. 8Sžo/45/2014). V prejednávanej veci ide aj podľa názoru odvolacieho súdu o spotrebiteľský úver, poskytnutí žalobkyni ako spotrebiteľke. Pritom dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolenia alebo podnikania dlžníka zaťažuje toho, kto to tvrdí (viď rozsudok NS SR z 19.08.2015, sp. zn. 8Sžo/45/2014). V prejednávanej veci žalovaný túto dôkaznú povinnosť neuniesol.

18. Nie je dôvodná ani ďalšia odvolacia námietka, a to že právny vzťah medzi účastníkmi konania by mal byť právne posúdený podľa Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že už v minulosti použil na účely posúdenia úverových vzťahov právnu úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku. Niektoré rozsudky boli podrobené aj kontrole ústavnosti, ako napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/81/2012, ktorý obstál i v ústavnej rovine, lebo ústavná sťažnosť proti tomuto rozsudku bola odmietnutá uznesením Ústavného súdu SR I. ÚS 403/2013-10. Odvolací súd tak nemá dôvod od týchto záverov sa odchýliť. Je v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (porovnaj aj rozsudok NS SR vo veci 5MCdo/20/09). Neznamená to popretie úveru ako absolútneho obchodu, len dáva do pozornosti to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva, vrátane ustanovení § 52 až § 54 OZ.

19. Rovnako nie je možné prijať tvrdenie žalovaného, že v zmluvách, uzavretých pred 31.05.2014 bolo možné stanoviť v zmluve o úvere akúkoľvek výšku odplatu, keďže táto nebola zákonom regulovaná. Slovenský právny poriadok explicitne vymedzuje neprijateľné podmienky v § 53 ods. 4 OZ, pričom súd môže postupovať aj podľa generálnej klauzuly obsiahnutej v § 53 ods. 1 OZ, t.j. nad rámec zoznamu

podmienok uvedených v prílohe smernice 93/13 alebo v OZ (vid' aj uznesenia Krajského súdu v Trenčíne zo 06.08.2012, sp. zn. 2 CoE/203/2012 a zo 21.03.2013, sp. zn. 23CoE/465/2012)

20. V súvislosti s poplatkami odvolací súd dáva do pozornosti názor, podľa ktorého ak do celkovej výšky spotrebiteľského úveru bol zahrnutý aj poplatok za poskytnutie pôžičky, ktorý mohol podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k poskytovanej službe- poskytnutému úveru, takého konanie zákonodarca považuje za nekalú obchodnú praktiku a súčasne ju zakazuje , čo plynie z rozsudku NS SR z 27.11.2013, sp. zn. 6Sžo/21/2013. Tiež je možné poukázať aj na rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 22.05.2014, sp. zn. 9Co/350/2012, podľa ktorého poplatky za služby spojené s administratívnou agendou predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa, a konanie banky, ktoré spočíva v účtovaní takýchto poplatkov, možno vo vzťahu k spotrebiteľovi hodnotiť ako poškodzujúce. Opodstatnený je preto záver o neprijateľnosti zmluvných ustanovení, ktoré oprávňujú banku vyberať tieto poplatky. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými nie sú spotrebiteľovi poskytované nejaké protiplnenia.

21. Je však možné súhlasiť s tvrdením odvolateľa, že úroky požadované nebankovými veriteľmi môžu byť vyššie ako úroky poskytované bankovým sektorom. No ak poplatok v prejednávanom prípade predstavoval v rozsahu 1/3 úrok a v rozsahu 2/3 náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívnou s tým spojenou, správne to súd prvej inštancie vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Absentuje tiež aj požiadavka jeho určitosti, za čo je tento poplatok od spotrebiteľa žiadaný. Ani poukaz na rozhodnutia Krajských súdov v Žiline a Banskej Bystrici v tomto smere nemohli na veci nič zmeniť, nakoľko nie sú pre danú vec záväznú.

22. Keďže v odvolaní sa namieta nesprávne právne posúdenie veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny, t.j. náležitý právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. O nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie v predmetnom konaní však nejde. Súd prvej inštancie správne aplikoval príslušné právne predpisy na zistený skutkový stav.

23. Judikatúra súdov, vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.05.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997 - III.). Odvolací súd preto so zreteľom na vyššie uvedené nepovažoval za potrebné zaoberať sa aj ostatnými odvolacími námietkami.

24. Z týchto dôvodov odvolací súd považoval odvolanie žalovaného za nedôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch, t.j. okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti príslušenstva (za 1 deň omeškania) ako vecne správny aj čo do výroku o náhrade trov konania potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP.

25. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a nasl. CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni bol voči v odvolacom konaní neúspešnému žalovanému priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov odvolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Podľa § 420 C.s.p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 C.s.p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 C.s.p., dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 C.s.p., dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 C.s.p., dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 C.s.p., dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 C.s.p., dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 C.s.p., v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 C.s.p., dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 C.s.p., povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.